# Сауда алаңының қағидалары

13.10.2026 редакциясы · none.kz

**none — бақылаушы емес, құрал.** Сервис Қазақстан Республикасының заңы бойынша қалай дұрыс екенін көрсетеді, норманы атайды және тәуекелдер туралы ескертеді, бірақ мәжбүрлемейді: шешімді клиент-компания қабылдайды. Клиенттің сервисті қалай пайдаланатыны үшін — қандай деректер енгізетіні, қандай құжаттар жасап, қол қоятыны, солардың негізінде қандай шешімдер қабылдайтыны үшін — Оператор емес, клиент жауап береді. Сервис мемлекеттік орган емес, клиенттің заңды сақтауын тексермейді және заң кеңестерін бермейді. Сервистің әр ережесі қандай нормаларға негізделгені — «Правовые основания» құжатында.

Құжат Сервис ішіндегі компаниялар арасындағы сауданы сипаттайды: оған кім қатысады, тапсырыс қалай ресімделеді, ол қалай өзгертіледі және жойылады, бұл ретте не сақталады және Сервис нені өз мойнына алмайды. Ол Оператормен компанияның қатынастарына емес, **сауда қатысушыларына** — сатушы мен сатып алушыға арналған: ол қатынастарды жария оферта сипаттайды.

Сервистің Операторы — ТОО «QIT Enterprise». Компаниялар арасындағы саудада ол тарап болып табылмайды: ол алаң ұсынады.

## 1. Кім қатысады

Сауда қатысушысы — Сервисте тіркелген, атынан тиісті құқығы бар қызметкері әрекет ететін компания. Тауарды немесе материалды жариялаған компания сатушы, тапсырыс ресімдеген компания сатып алушы болып табылады.

Қатысушы:

- тауар туралы дұрыс мәліметтерді: атауын, өлшем бірлігін, бағасын және қолжетімді санын жариялауға;
- айналымы Қазақстан Республикасының заңнамасымен шектелген немесе тыйым салынған нәрсені және оған құқығы жоқ нәрсені жарияламауға;
- тапсырыстарға ақылға қонымды мерзімде — растаумен немесе бас тартумен жауап беруге;
- растағанын орындауға міндеттенеді.

Бұл талаптарды бұзу — Оператордың қатысушының жарияланымдарын жасыруына немесе оған саудаға қолжетімділікті жабуына негіз. Бұл оны бұрын жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелерден босатпайды.

**«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 1-1-тармақ**

Сатушының, сол сияқты сатып алушының электрондық сауданы жүзеге асыру кезінде басқа тараптан электрондық сауда алаңында жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелерді орындауын талап етуге құқығы бар.

## 2. Тапсырыс қалай ресімделеді

1. Сатып алушы позицияларды таңдап, сатушыға тапсырыс ресімдейді.
2. Сатушы оны растайды немесе қабылдамайды.
3. Расталған сәттен бастап тапсырыс тараптар арасындағы мәміле болып есептеледі.

**Позициялар ресімдеу сәтінде тіркеледі.** Атауы, саны және бағасы тапсырыста қандай болса, солай сақталады; каталогтағы бағаның кейінгі өзгеруі ресімделген тапсырысқа әсер етпейді.

Сервис **тапсырыстың және тараптар хабарларының мазмұнын өзгертпейді** («Сауда қызметін реттеу туралы» Заңның 29-1-бабының 4-тармағы). Тапсырыстың тарихы сақталады: әрбір нұсқа екі тарапқа да қолжетімді болып қалады. Бұл тараптардың не туралы келіскенінің растауы.

> **«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 4-тармақ**
>
> Электрондық коммерциядағы электрондық сауда алаңы, ақпараттық-жарнамалық сауда алаңы: 1) электрондық құжаттарда немесе электрондық хабарларда қамтылған ақпаратты, оның ішінде коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді жария етуге; 2) электрондық құжаттарды, электрондық хабарларды немесе олардың көшірмелерін, оның ішінде оларда қамтылған ақпаратты үшінші тұлғаларға беруге, ...; 3) егер оның электрондық саудаға басқа қатысушылармен жасасқан шартында немесе Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше көзделмесе, электрондық құжаттардың немесе электрондық хабарлардың мазмұнын не оларды пайдалану тәртібін өзгертуге құқылы емес.

## 3. Тапсырыс қалай өзгертіледі және жойылады

**Сатушы растағанға дейін** сатып алушы тапсырысты кез келген сәтте кері қайтарып алуға құқылы. Құқық осы Қағидалармен берілген: жалпы қағида бойынша алынған оферта, егер офертаның өзінде өзгеше айтылмаса, оны қабылдау мерзімі ішінде қайтарып алынбайды (Азаматтық кодекстің 395-бабының 3-тармағы).

**Расталғаннан кейін** тапсырыс тек екі тараптың келісімімен өзгертіледі және жойылады: бірі ұсынады, екіншісі қабылдайды немесе қабылдамайды. Біржақты жою жоқ — сатып алушыда да, сатушыда да.

Сондықтан осы Қағидаларда бас тарту туралы ескерту мерзімі аталмаған: ол шартты орындаудан біржақты бас тартуға қатысты (Азаматтық кодекстің 404-бабының 4-тармағы), ал мұндай құқықты Қағидалар ешкімге бермейді. Расталған тапсырыс туралы дауды тараптар шешеді, ал келісімге қол жеткізілмеген кезде — заңнамада белгіленген тәртіппен.

> **Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім), 395-бап, 3-тармақ; 404-бап, 1-тармақ**
>
> 395.3. Егер офертаның өзінде өзгеше айтылмаса не ұсыныстың мәнінен немесе ол жасалған жағдайдан туындамаса, алушының қолына тиген офертаны оның акцепті үшін белгіленген мерзім ішінде қайтарып алуға болмайды.
> 404.1. Шартты орындаудан біржақты бас тартуға (Шарттан бас тартуға) осы Кодексте, өзге де

заңдарда немесе тараптардың келісімінде көзделген жағдайларда жол беріледі.

## 4. Құжаттар, төлем және жеткізу

Төлем мен жеткізу **тараптар арасында, Сервистен тыс** жүзеге асады. Сервис бұл мәмілелер бойынша төлемдерді қабылдамайды, төлем агенті болып әрекет етпейді және тасымалды ұйымдастырмайды.

Құжаттарды әр тарап өзінде ресімдейді: сатушы — қорларды сыртқа босатуға арналған жүккұжатты және шотты, сатып алушы — жеткізушіге тапсырысты. Оферта, шарт жасасу тәртібі, шот-фактура және бастапқы құжаттар — сатушыға жүктеледі («Сауда қызметін реттеу туралы» Заңның 29-1-бабының 1-тармағы). Сервис тапсырыс деректері бойынша бланкілерді қалыптастырады; құжаттарды өзінде әр тарап өзі өткізеді.

**«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 1 және 2-тармақтар**

1. Офертаны өз атынан электрондық нысанда жіберетін сатушы электрондық сауданы жүзеге асыру кезінде: 1) офертаға шарттың маңызды талаптарын енгізуге немесе оларды айқындау тәртібін көрсетуге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген өзге де талаптарды енгізуге; 2) шартты жасасу тәртібі туралы ақпаратты ұсынуға; 3) ... Салық кодексінде айқындалған тәртіппен шот-фактураны жазып беруге, сондай-ақ ... бастапқы есепке алу құжаттарының көшірмелерін ұсынуға міндетті.
2. Электрондық сауда мәмілелері бойынша төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асыру тәсілдері Қазақстан Республикасының төлемдер және төлем жүйелері туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

## 5. Мәліметтердің тұтастығы мен құпиялылығы

Оператор тапсырыстар мен тараптардың хабарлары туралы мәліметтердің сақталуын және өзгермейтінін қамтамасыз етеді: жазбалар қайта жазылмайды, өзгерістер нұсқалармен тіркеледі, оларға мәміле тараптары және компания тиісті құқық берген қызметкерлер қол жеткізе алады.

**Коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтер саудада ашылмайды.** Екінші тарапқа сатушы сату үшін тағайындаған баға ғана көрінеді. Өзіндік құн, сатып алу бағалары, ішкі үстеме бағалар және қатысушының басқа контрагенттерінің деректері екінші тарапқа көрсетілмейді және тапсырысқа түспейді. Бағасы тағайындалмаған позицияға тапсырыс беруге болмайды: мәміленің сомасы басқа бағалардан алынбайды.

**Қалдық сатушы шешкендей көрсетіледі:** мүлдем көрсетілмейді, «қолда бар» немесе «тапсырыс бойынша» деген сөзбен (әдепкі бойынша) не нақты санмен — егер сатушы оны өзі таңдаса.

**«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 3-тармақ**

Электрондық сауда алаңы электрондық коммерцияны жүзеге асыру кезінде: 1) цифрлық ресурстарда қамтылған ақпараттың, оның ішінде коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтердің тұтастығы мен құпиялылығын; 2) электрондық сауда

алаңында жасалған мәмілелер бойынша сатып алушының өз міндеттемелерін орындауын, егер мұндай шарттарды электрондық сауда алаңы іске асырған жағдайда, қамтамасыз ету шарттарын айқындайды.

## 6. Не және қанша сақталады

**Компанияның Оператормен шарты әрекет еткенше** тапсырыстар, олардың нұсқалары және тараптардың хабарлары бізде сақталады — және **тапсырыс орындалған не жойылған күннен бастап кемінде алты жыл**. Бұл — Оператордың мерзімі: ол тараптардың өздері өз есепке алу құжаттамасын сақтауға міндетті мерзімнен ұзағырақ таңдалған — мәміле туралы жазба оларға қажет болғаннан ертерек жоғалып кетпеуі үшін.

**Бірақ тапсырыс — екі компанияның жазбасы, және алты жылды біз екінші тарап үшін емес, өзіміз үшін уәде етеміз.** Екінші тарап Сервистен кеткен кезде оның деректері өзінің сақтау мерзімі бойынша жойылады. Осы сәтте ортақ тапсырыс жазбасына не болатынын біз жеке уәде етпейміз — **мұны күтпей, тапсырыстарды жүктеп алыңыз**.

**Мәміле туралы құжаттарды сақтау міндеті Сервиске емес, тараптың өзіне жүктеледі.** Аталған мерзім — сіз қанша сақтауға міндеттісіз емес, біз қанша сақтайтынымыз. Кейінірек қажет болуы мүмкін тапсырыстарды **жүктеп алып, өзіңізде** бізсіз ашылатын түрде ұстаңыз.

Жүктеп алу — кабинеттің **«Магазин» → «Заказы» → «Выгрузить»** бөлімінде: таңдалған кезеңге, тапсырыстың әрбір позициясына бір жолмен — нөмір, күн, екінші тарап және оның БСН-і немесе ЖСН-і, күйі, тауар, бірлік, баға, саны және сомасы. Сатып алушының байланыс тұлғасы жүктеп алуға түспейді.

Компанияның Оператормен шарты тоқтатылғаннан кейін оның деректері құпиялылық саясатында сипатталған тәртіппен жойылады; мәміленің екінші тарапына оның құқықтарын растау үшін қажетті мәліметтер сол екінші тарапта сақталады.

> **«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 5-тармақ**
>
> Электрондық сауда алаңының сатушысы және (немесе) иесі электрондық сауда кезінде ақпараттың келісімге сәйкес және онда көзделген шарттарда сақталуын қамтамасыз етеді.

## 7. Сервис нені жасамайды

- **мәміленің орындалуын қамтамасыз етпейді** — жеткізуді де, төлемді де, қайтаруды да;
- **тауардың сапасын** және оның сипаттамаға сәйкестігін **тексермейді**;
- **қатысушылардың адалдығын тексермейді** және олар үшін кепіл болмайды;
- мәміленің тарапы болып табылмайды және одан сыйақы алмайды.

Контрагентті тексеруді, тауарды қабылдауды және наразылықтарды тараптар кез келген басқа мәміле бойынша сияқты өзара жүргізеді.

> **«Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы № 544-II, 29-1-бап, 2-1-тармақ**

> Электрондық сауда алаңындағы электрондық коммерция инфрақұрылымында: 1) электрондық сауда алаңының электрондық саудаға қатысушыларға қоятын ішкі талаптары; 2) тауар, жұмыс және көрсетілетін қызмет үшін банктік төлем жүйелерін пайдалана отырып, қолма-қол ақшасыз есеп айырысу мүмкіндігі; 3) тауардың немесе көрсетілетін қызметтің жеткізілуін ұйымдастыру немесе үйлестіру; 4) сатып алушы мен сатушы арасындағы, оның ішінде тауарды қайтарып беру кезіндегі өзара есеп айырысуды қамтамасыз ету; 5) сатып алу-сату шартын, қызметтер көрсету шартын электрондық құжаттар немесе электрондық хабарлар алмасу жолымен цифрлық технологиялар арқылы жасасу мүмкіндігін беру қамтылады.

Осы тізбеден Сервис қатысушыларға қойылатын ішкі талаптарды (осы Қағидалар) және мәмілені электрондық құжаттар алмасу арқылы жасауды іске асырады. Есеп айырысуды, жеткізуді және өзара есеп айырысуды Сервис ұйымдастырмайды — олар тараптар арасында Сервистен тыс жүзеге асады (4-бөлім), және олар үшін Оператор жауап бермейді.

## 8. Тапсырыстағы дербес деректер

Сатушыға сатып алушы тапсырыста көрсеткен **байланыс тұлғасының аты мен телефоны** беріледі: оларсыз мәмілені орындау мүмкін емес. Беру дербес деректерді беру журналында тіркеледі.

**Тапсырысты ресімдеген және растаған қызметкерлердің аттары екінші тарапқа көрсетілмейді.** Олар тапсырыстың тарихында қызметкер жататын компанияда сақталады. Екінші тарапқа компаниялар — мәміле тараптары — және сатып алушы көрсеткен байланыс тұлғасы көрінеді.

**Сатушының атауы сатып алушыларға көрінеді**, оның ішінде Дүкеннің ашық бетінде: компанияда — оның атауы, жеке кәсіпкерде — ЖК атауы, орындаушыда — Сервисте тіркелген аты. Салық төлеушінің тіркеу деректері салық құпиясы болып табылмайды (ҚР Салық кодексінің 45-бабының 2-тармағы). Позицияны шығара отырып, сатушы оның қасында атауы көрсетілетініне келіседі. Сатушының байланыс деректері ашық бетте көрсетілмейді — тапсырыс кабинетте ресімделеді. Витрина бағасын **көрсетпеуге болады**, сонда сөреде «Сұрау бойынша баға» тұрады.

Деректердің құрамы мен негіздері — өңделетін деректер тізбесінде және құпиялылық саясатында.

## 9. Кім сата алады және не қойылады

**Сатып алуға** Сервисте тіркелген кез келген компания қосымша төлемсіз құқылы. **Сатуға** — «Сату және жауап беру» кеңейтуін қосқан компания және өз жазылымы бойынша бірлескен орындаушы құқылы. Сөредегі атаулар саны және ұсынылатын арнайы техника бірліктері тарифтің немесе кеңейтудің шектерімен шектелген; олар олардың сипаттамасында аталған.

Кеңейтудің төленген мерзімі аяқталды — сатушының позициялары, тіпті жарияланғандары да, сатып алушыларға көрінбей қалады. Бұрын ресімделген тапсырыстар бұл ретте жоғалмайды: олар бойынша міндеттемелер күшінде қалады, ал тараптар оларды бұрынғыдай көреді.

Сөреге тауарлар, материалдар, арнайы техника, сондай-ақ бірлік бағасы бар қызметтер мен жұмыстар қойылады — кеңейтуі бар компанияда және «Выполняю работы» белгілеген қосалқы орындаушыда. Тапсырыс берушінің жобасы бойынша жұмыстарға «Тапсырыстар» лоттары арқылы өз қағидалары бойынша тапсырыс беріледі.

Сатушы тауарларды өз сайтынан — плагинмен немесе каталог жүктемесімен шығара алады. Бұл ретте тауар суреттері сатушының сайтынан көрсетіледі, Сервис оларды сақтамайды. Карточкалардың, суреттердің мазмұнына және оларға құқықтарға, сайттан келген бағалар мен қалдықтарға қолмен шығарылғанға сияқты сатушы жауап береді.

## 10. Сатып алушы нені көреді

- **Сатушы сату үшін тағайындаған бағаны.** Өзіндік құн, сатып алу бағалары, ішкі үстемелер және сатушының басқа контрагенттері Дүкенге түспейді — онда мұндай мәліметтер мүлдем жоқ.
- **Қалдықты — сатушы шешкендей:** мүлдем көрсетпеу, сөзбен («қолда бар» немесе «тапсырыс бойынша») не нақты санмен.
- **Сатушының атауын** — кабинетте де, сайттың ашық сөресінде де: онсыз келісетін ешкім болмас еді. Сатушының байланыс деректері — тек кабинетте.
- **«Сұрау бойынша баға»** — егер сатушы бағаны атамаса. Мұндай позицияны себетке салуға болмайды: ол туралы тікелей келіседі.

## 11. Баға, салық және тауар үшін жауапкершілік

**Дүкендегі баға түпкілікті.** Егер сатушы қосылған құн салығын төлеуші болса, салық бағаның ішінде және тапсырыс бойынша шотта «оның ішінде» жолымен бөлінеді; егер болмаса — шот «ҚҚС-сыз» шығады. Төлеуші белгісін сатушы өз заңды тұлғасына өзі қояды және оның дұрыстығы үшін өзі жауап береді.

Тауардың сапасы, жиынтықтылығы, қауіпсіздігі және заңдылығы үшін, жеткізу мерзімдері және тапсырыстың орындалуы үшін сатып алушының алдында сатушы — олардың арасындағы шарт бойынша және Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша жауап береді. Сервис тауарды тексермейді, сақтамайды және тасымалдамайды.

**Арнайы техниканы жалға алу.** Техникаға тапсырыс берген кезде себет еске салады: техникамен, оның тетіктерімен және жабдығымен үшінші тұлғаларға келтірілген зиян үшін жалға алушы жауап береді — сатушының экипажымен де, онсыз да (Азаматтық кодекстің 593 және 594-6-баптары, 931-баптың қағидалары бойынша); көлік құралын экипажымен жалға алу шарты тек жазбаша нысанда жасалады (586-бап). Мұндай шартты тараптар өздері ресімдеуге тиіс.

## 12. Қағидалардың өзгеруі

Оператор осы Қағидаларды өзгертуге құқылы. Жаңа редакция ол жарияланғаннан кейін ресімделген тапсырыстарға қолданылады; бұрын ресімделген тапсырыстарға ресімдеу сәтінде қолданыста болған редакция қолданылады. Редакция күні құжаттың басында көрсетілген.